

สาระสำคัญ

ร่างรัฐธรรมนูญ

สรุปสาระสำคัญบางประการในร่างรัฐธรรมนูญ

ส่วนที่ ๑ เรื่องสำคัญที่ประชาชนและสังคม จะได้รับจากร่างรัฐธรรมนูญ

๑. ประชาชนทุกคนได้รับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตั้งแต่ในท้องแม่ ไปจนแก่เฒ่า ประเด็นสำคัญที่คุ้มครอง เช่น มารดาได้รับความคุ้มครอง ในช่วงระหว่างก่อนและหลังการคลอดบุตร
๒. เด็กเล็กได้รับการดูแล และพัฒนาอย่างเป็นระบบและได้มาตรฐาน ก่อนเข้าเรียนอนุบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเป็นเวลา ๒ ปี และให้เรียนตั้งแต่ อนุบาลหนึ่งเรื่อยไปจนจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) เป็นเวลา ๑๒ ปี อย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายรวมเวลาที่ได้รับการดูแลโดยไม่เก็บ ค่าใช้จ่าย ๑๔ ปี เมื่อจบการศึกษาภาคบังคับเด็กที่อยากเรียนต่อต้องได้เรียน โดยรัฐอาจจัดการศึกษาฟรีจนจบ ม.๖ หรือปริญญาตรีก็ได้ โดยให้รัฐ จัดตั้งกองทุนขึ้นมาสนับสนุนการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการได้รับการศึกษาระหว่างคนมีกับผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยกองทุนจะสนับสนุนฟรี หรือให้กู้ยืมก็ได้

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๒๙ เมษายน ๒๕๕๙

**รัฐต้องพัฒนาคุณภาพคน
ประชาชนต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ**

๓. ประชาชนทุกคนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาคกันโดยครอบคลุมการป้องกันโรค รักษาพยาบาล และฟื้นฟูสุขภาพ และผู้ยากไร้ย่อมได้รับบริการสาธารณสุขจากรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
๔. เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ได้รับการคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวก เพื่อให้สามารถดำรงชีวิต และใช้สิทธิเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น
๕. ผู้ที่มีอายุหกสิบขึ้นไปและไม่มีรายได้พอเลี้ยงชีพมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ
๖. ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้าจากการปฏิรูปตำรวจอย่างเร่งด่วน และปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพและมีกำหนดเวลาที่ชัดเจน
๗. ประชาชนและชุมชนมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว และยังมีสิทธิและได้รับการคุ้มครองในการติดตาม ร้องรัด ร้องทุกข์หรือฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐ
๘. ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทั้งในระดับชุมชนท้องถิ่น และระดับประเทศ ตั้งแต่การเสนอให้ดำเนินการอันเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน การตรวจสอบการทำงานและชี้เบาะแสการทุจริตประพฤติมิชอบของหน่วยงานของรัฐ

**ทุกชีวิตมีคุณค่า
รัฐให้การคุ้มครองดูแล**

ส่วนที่ ๒ เรื่องเด่นอื่นๆ ในร่างรัฐธรรมนูญ

- กำหนดให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิและเสรีภาพอย่างแท้จริง โดยเรื่องใดที่มิได้ห้ามหรือจำกัดโดยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ประชาชนย่อมมีสิทธิทำได้ ตราบเท่าที่ไม่เป็นอันตรายกับสังคมหรือละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของคนอื่น
- รับรองสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนอย่างชัดเจน และเพิ่มสิทธิใหม่ๆ ให้กับประชาชนและชุมชนขึ้นอีก เช่น
  - กำหนดให้รัฐจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจการเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรม และส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
  - มีสิทธิในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน
  - เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน

**คุ้มครองตั้งแต่
ท้องแม่จนแก่เฒ่า**

๓. มุ่งลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม
  - ในการจัดสรรงบประมาณ รัฐพึงคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการที่แตกต่างกัน ของเพศ วัย และสภาพของบุคคล ทั้งนี้ เพื่อความเป็นธรรม
  - ในการพัฒนาประเทศ รัฐพึงคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน
๔. กำหนดให้รัฐต้องทำหน้าที่ที่กำหนดไว้เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนทุกคนโดยที่ประชาชนแต่ละคนไม่ต้องร้องขอใช้สิทธิเหมือนที่ผ่านมา
๕. วางระบบการเมือง ป้องกันคนโกงไม่ให้เข้ามาทำงานการเมืองอย่างเข้มข้น **เด็ดขาด** ตั้งแต่ไม่ให้สมัครผู้แทน และเมื่อเข้ามาดำรงตำแหน่ง ก็วางกลไกการตรวจสอบโดย รัฐสภา องค์กรอิสระ และภาคประชาชนอย่างเข้มข้น **พรรคการเมืองจึงต้องคัดเลือกคนใจซื่อ มือสะอาด** เข้ามา เมื่อคนดีมาทำงานทางการเมือง การบริหารบ้านเมืองก็จะโปร่งใสมีคุณภาพ
๖. ให้ทุกคนไม่ว่ายากดีมีจนมีสิทธิเสมอภาคทางการเมือง **หนึ่งคน หนึ่งเสียง** ไม่ว่าจะเลือกใคร พรรคการเมืองใด **ทุกคะแนนมีความสำคัญ**
๗. เปิดโอกาสให้บุคคลที่มีอายุไม่ต่ำกว่า **สิบแปดปีในวันเลือกตั้ง** เป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง
๘. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมือง เป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดยให้คน **ทุกกลุ่มทุกอาชีพลงสมัคร ส.ว. ได้**
๙. วางกลไกให้พรรคการเมืองเป็นพรรคการเมืองของประชาชน โดยกำหนดให้ **การบริหารพรรคการเมืองต้องเปิดเผยและตรวจสอบได้** และเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง

**ทุกเสียงมีค่า
“กาบัตรเดียว”**

๑๐. ประชาชน**รู้ตัวผู้มีสิทธิเป็นนายกรัฐมนตรีล่วงหน้า**ก่อนลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
๑๑. กำหนดให้มี**มาตรฐานทางจริยธรรม**ของนักการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมีบทลงโทษที่รุนแรงสำหรับผู้ฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง
๑๒. จัดให้**องค์กรอิสระ**เป็นองค์กรที่ถ่วงดุลและตรวจสอบการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่**องค์กรอิสระก็จะถูกตรวจสอบ**ได้ด้วยเช่นกัน
๑๓. กำหนดให้**องค์กรอิสระต้องร่วมมือและช่วยเหลือกัน**ในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแต่ละองค์กร
๑๔. วางขั้นตอนการ**ปฏิรูปประเทศ**ที่มีปัญหาหมักหมมมานานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะ ด้านการศึกษา กระบวนการยุติธรรมฯ **ให้เสร็จภายใน ๕ ปี** และการลดความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมกันของคนจนกับคนรวย คำนึงถึงปากท้องประชาชน การทำมาหากิน การจัดสรรที่ดินทำกิน และการดูแลสุขภาพตั้งแต่ในท้องแม่ไปจนแก่เฒ่า
๑๕. ให้มีแนวทาง**สร้างความเป็นธรรม** เช่น การวางกลไกในการกระจายการถือครองที่ดิน การจัดสรรทรัพยากรน้ำ การช่วยเหลือชาวไร่ ชาวนา ให้พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

**สกัดคนโกงเข้าสภา
ด้วยกติกาในรัฐธรรมนูญ**

๑๖. จัดให้มียุทธศาสตร์ชาติที่ประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อกำหนดเป้าหมายและกรอบการพัฒนาประเทศให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องโดยให้รัฐบาลและทุกภาคส่วนของสังคมต้องร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายเพื่อความเจริญอย่างยั่งยืนของประเทศชาติในระยะยาว
๑๗. กำหนดให้รัฐต้องมีมาตรการและกลไกในการ**ป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนา**ไม่ว่าในรูปแบบใด
๑๘. สร้างกลไกที่**ป้องกันมิให้การใช้จ่ายงบประมาณของรัฐรั่วไหลไป**ในระหว่างทางก่อนถึงมือประชาชน
๑๙. กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติ**หน้าที่**เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด
๒๐. กำหนดให้การปกครองและการบริหารงานท้องถิ่น**มีความโปร่งใสเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชน** และประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความต้องการและตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒๑. ให้มีกลไกเพื่อเป็นทางออกในกรณีที่**ประเทศเกิดปัญหาทางการเมือง** โดยให้**องค์กรที่เกี่ยวข้องต้องพูดคุยและหาทางออกร่วมกัน**

สามารถอ่านร่างรัฐธรรมนูญฉบับเต็มได้ที่

<http://cdc.parliament.go.th>

